

Tabelul 3 – Principalele întrebări de evaluare și capitolele raportului

Întrebarea Nr.	Capitol/ Secțiune raport
Q1a	Capitolul 2
Q1b	Secțiunea 5.2
Q2a	Capitolul 3
Q2b	Capitolul 5
Q3	Secțiunea 5.4
Q4	Capitolul 4
Q5	Secțiunea 5.3

Răspunsuri la întrebările de evaluare

Tabelul 4 – Principalele întrebări de evaluare, instrumente și tehnici

Întrebarea	Instrumente & Tehnici						
	Analiza documentelor existente	Baze de date	Chestionare on-line	Borderouri de control	Interviuri	Grupuri de opinie	Ateliere de lucru
Q1/a	✓	✓			✓		
Q1/b	✓				✓		
Q2a	✓	✓	✓		✓		✓
Q2b		✓	✓	✓	✓	✓	
Q3	✓	✓			✓		✓
Q4		✓	✓		✓		
Q5	✓	✓					

Consortiul a efectuat o analiză extinsă a documentației existente și a bazelor de date disponibile pentru a fundamenta, pe baza unor dovezi solide, constatările evaluării. Prin intermediul chestionarelor administrate on-line, Consortiul a colectat date primare (de exemplu, opinii) de la beneficiari, informații care nu au putut fi obținute prin analiza datelor. Interviurile au fost folosite extensiv pentru colectarea datelor și pentru validarea constatărilor desprinse din analiza documentelor și a datelor. Au fost organizate grupuri de lucru, pentru a înțelege mai bine factorii interni care afectează performanța IS. Consortiul a organizat și ateliere de lucru pentru a discuta ipotezele, constatările și recomandările formulate cu privire la factorii externi, AT, modul de evaluare și selecție a proiectelor și portofoliile de proiecte [a se vedea **Tabelul 4**].

1.3.2 Metodologia

În permanență s-a avut în vedere utilizarea unei metodologii bine fundamentate, bazată pe dovezi; eforturile au fost direcționate pentru a oferi o bază faptică tuturor afirmațiilor, prin intermediul activităților corespunzătoare de colectare și validare a datelor (de exemplu, sondaj de opinie în rândul beneficiarilor, interviuri și sesiuni de grupuri de lucru).

Evaluarea a fost efectuată la nivelul CSNR ca întreg. Drept urmare, analiza nu acoperă aspecte specifice PO la un nivel de detaliu, situat sub nivelul de Axă Prioritară (AP). Așadar, constatările, concluziile și recomandările noastre vizează în special aspectele strategice legate de CSNR și de AP a fiecărui PO.

Dacă se ia în considerare valoarea finanț ărilor nerambursabile aferente fiecărei etape a procesului de accesare a FS (valorile pentru finanț ările nerambursabile „Solicitate”, „Aprobate”, „Contractate” și „Plătite”), etapa „Finanț ări nerambursabile aprobate” furnizează cele mai importante informații pentru realizarea evaluării. [a se vedea **Tabelul 5**].

Principala ipoteză este aceea că, odată ce un proiect a fost considerat eligibil și aprobat spre finanț are, semnarea contractului și plata sumei implicate reprezintă doar o problemă pur administrativă.

Această abordare a fost necesară întrucât valoarea finanț ărilor nerambursabile aferente proiectelor contractate este din perspectivă statistică mult mai puțin semnificativă decât cea a proiectelor aprobate. Simplificarea de mai sus are scopul de a permite o evaluare credibilă a stadiului de implementare la data de referință a proiectului.

1.3.3 Sursele de date

Considerații generale

Raportul de începere a proiectului a stabilit data de 30 iunie 2009 drept termen limită pentru colectarea datelor necesare evaluării. Prin urmare, 30 iunie 2009 este data de referință pentru informațiile cantitative utilizate ca date de intrare pentru evaluare. Într-un număr limitat de cazuri, au fost utilizate date mai recente, pentru a ajuta la formularea unor recomandări cu un grad mai mare de relevanță.

Baza de date referitoare la cererile de finanț are

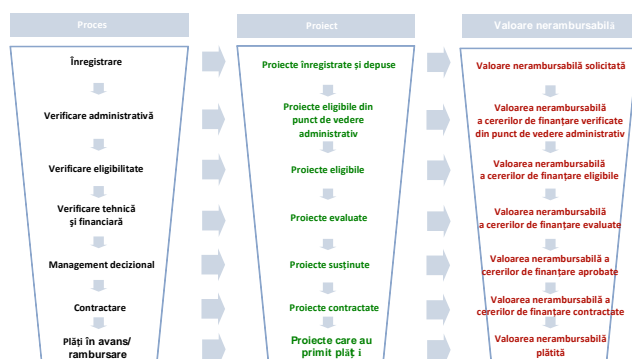
Principala bază de date folosită pentru evaluare a fost creată utilizând date provenind dintr-o varietate de surse. Setul principal de date își are originea în Sistemul Informatic Unic de Management (SMIS). Întrucât setul de date nu era complet și parțial îi lipseau acuratețea și precizia, a fost necesară utilizarea mai multor surse de date (inclusiv bazele de date ale AM și OI). Principala bază de date creată astfel a fost validată prin verificări încrucișate cu datele din rapoartele lunare de progres ale programelor.

Întrucât încă mai existau diferențe considerabile între cele două seturi de date (unul fiind versiunea consolidată a datelor realizată de către Consorț iu, iar celălalt setul de date care își avea originea în raportarea lunară privind progresul, utilizată ca bază a validării), Consorț iul a organizat o ședință de validare a datelor cu participarea AM relevante. Ca urmare a acesteia și pe baza unei cereri de completare a datelor specifice formulată de evaluatori, s-au obț inut date suplimentare.

Acuratețea datelor (calculată ca medie a diferenț elor dintre totalurile calculate pe baza rapoartelor lunare de progres la data de referință a evaluării și totalurile generale ale bazei de date realizată de Consorț iu în vederea evaluării, atât în ceea ce priveș te numărul de cereri de finanț are, cât și valorile asociate fiecăreia dintre acestea, este de 98,5%. În consecință, impactul probabil al disponibilității datelor asupra acurateții constatările evaluării poate fi considerat minim. Pot apărea diferențe minore în ceea ce priveș te analizele portofoliilor de proiecte, însă doar într-o măsură nesemnificativă din punct de vedere statistic (sub 10%).

Toate datele prezentate în document (de exemplu, valoarea finanț ărilor nerambursabile solicitate, aprobate, contractate sau plătite) includ atât contribuțiile finanț ate de UE, cât și cofinanț ările naț ionale, pentru a facilita comparația între diferite etape ale procesului de accesare a fondurilor

Figura 5 – Etapele principale ale procesului de accesare a fondurilor nerambursabile

nerambursabile. În situațiile în care sunt folosite doar cifre privind contribuția UE (precum în cazul „alocărilor”), acestea sunt marcate cu „UE”.

Interviuri

Pe durata implementării proiectului, evaluatorii au organizat interviuri cu directorii tuturor AM, precum și cu experții AM. Interviurile pot fi împărțite în două categorii:

- **Interviuri privind progresul:** acestea au avut scopul de a colecta informații suplimentare și de a împărtăși directorilor AM impresiile și constatările preliminare ale evaluării. În cadrul acestor interviuri s-a utilizat o prezentare standard, conținând primele rezultate ale analizei datelor, ale analizei decompoziționale (AD) și ale analizei portofoliilor de proiecte.
- **Interviuri privind capacitatea și competențele existente la nivelul AM și OI:** acestea au avut loc în cadrul unei activități specifice de colectare a datelor. Pentru fiecare AM și OI s-a întocmit o fișă de solicitare a datelor, în scopul evaluării capacităților și competențelor existente la nivelul fiecărui sistem instituțional. După completarea fișelor de date, aspectele relevante au făcut obiectul unor dezbateri detaliate în cadrul interviurilor.

Ateliere de lucru

Două ateliere de lucru au fost organizate pentru a facilita colectarea datelor, a prezenta constatările evaluatorilor și a primi răspunsuri la concluziile preliminare ale evaluării. Fiecare dintre acestea a vizat o anumită temă de evaluare:

- factori externi (care a avut loc pe data de 17 februarie 2010); și
- asistență tehnică (15 martie 2010).

Grup de lucru

La data de 1 martie 2010 a fost organizat un grup de lucru, cu participarea reprezentanților AM și OI în vederea obținerii de informații suplimentare privind capacitatea și competențele instituționale ale acestora.

Chestionar on-line pentru beneficiari

Un chestionar administrat electronic a fost transmis tuturor beneficiarilor, respectiv entităților publice și private care au obținut finanțare nerambursabilă oferită prin PO din cadrul CSNR. Chestionarul a fost lansat electronic la data de 3 februarie 2010, termenul limită pentru completarea acestuia fiind 01/03/2010. Drept răspuns s-au primit 609 chestionare, dintre care 449 au fost completate în totalitate. Respondenții au reprezentat 16% din totalul beneficiarilor. Din păcate, răspunsurile furnizate de beneficiarii POS T și CTE RO-BG nu au putut fi evaluate; prin urmare, aceste două PO nu au fost luate în considerare la evaluarea răspunsurilor primite din partea beneficiarilor.

Rezultatele procesării și analizei rezultatelor chestionarului sunt cuprinse în prezentul raport.

Tabelul 6 arată distribuția răspunsurilor primite pentru fiecare PO.

Tabelul 6 – Prezentare generală a chestionarelor pentru Beneficiari

	Nr. de chestionare returnate	Nr. total de beneficiari	% din Total
POR	129	79	22%
POS M	18	42	43%
POS T	1	13	8%
POS CCE	117	853	14%
POS DRU	150	826	18%
PO DCA	30	50	60%
POAT	4	12	33%
CTE RO-BG	0	47	0%
Nespecificat	160	n.a	n.a
Total	609	2 422	25%

1.3.4 Ipoteze

Absența a unor date structurate și comparabile a făcut necesară colectarea unor informații suplimentare, precum și validarea și clarificarea datelor obținute. În pofida eforturilor susținute de a se ajunge la un set complet de date integrate, la sfârșitul etapei de validare a datelor informațiile erau încă incomplete. În lipsa acestora, echipa proiectului a fost nevoită să adopte o serie de ipoteze și să recurgă la estimări:

- datele la nivel de regiune și județ sunt agregate pe baza informațiilor privind localitatea unde beneficiarul își are sediul (adică, adresa beneficiarului) și nu pe baza datelor privind localitatea unde este implementat proiectul⁶;
- analiza distribuției finanțărilor nerambursabile între mediul urban și rural s-a bazat pe datele furnizate de ACIS privind adresele beneficiarilor;
- în cazul în care baza de date conținea data încheierii acordului financiar individual pentru un anumit proiect, proiectul respectiv a fost considerat ca fiind „contractat”, indiferent de alte informații privind stadiul derulării proiectului;
- proiectele pentru care nu erau precizate data încheierii acordului financiar și nici informații corespunzătoare privind stadiul proiectului au fost considerate admise din punct de vedere tehnic și financiar, nefiind încă „aprobat”;
- în cazurile în care datele privind statutul juridic al unei entități nu au fost completate decât parțial, aceste informații au fost deduse din cerințele privind statutul juridic cuprinse în documentația specifică apelului de proiecte (de exemplu, în cazul unei IMM sau al unui Minister desemnat drept unic beneficiar al unei intervenții).

1.3.5 Aspecte tehnice

Ordinea Prezentării PO

Pentru a facilita parcurgerea acestui raport, tabelele și graficele utilizate în cadrul acestuia urmează o ordine prestabilită de prezentare a PO. Această ordine poate fi vizualizată în primul rând al tabelului de mai jos.

Codificarea prin culori

În același scop, toate graficele, cifrele și tabelele din document au o codificare strictă prin culoare. CSNR în ansamblu și fiecare dintre PO (cu excepția celor care nu au înregistrat progrese pe durata perioadei de raportare⁷) au atribuită câte o culoare, conform tabelului de mai jos [a se vedea **Tabelul 7**].

Tabelul 7 – Codificare prin culori a PO din Raport

PO	POR	POS M	POS T	POS CCE	POS DRU	PO DCA	PO AT	CTE RO-BG	CSNR
Ordinea prezentării	1	2	3	4	5	6	7	8	
Culoare									

⁶ Motivul pentru care s-a optat pentru această abordare derivă din faptul că evaluatorii au putut obține informații relevante despre localitatea în care se implementează proiectul doar pentru aproximativ o treime dintre cererile de finanțare (având în vedere și faptul că SMIS conține astfel de date doar pentru proiectele selectate). Utilizând acest eșantion, semnificativ din punct de vedere statistic, evaluatorii au testat corelația dintre adresa beneficiarului și locul implementării proiectului. S-a constatat că această corelare este de aproximativ 98%. Ținând cont de aceste constatări, analiza bazată pe adresa beneficiarului poate fi considerată relevantă pentru evaluare.

⁷ Programele CTE Marea Neagră, CTE RO-UK-MO și CTE RO-SRB.

Structura internă a documentului

Raportul este structurat în cinci capitole principale și anexe:

- Capitolul 2: **Performanța instrumentelor structurale** prezintă progresul actual la nivelul CSNR, al PO și al AP;
- Capitolul 3: **Factorii externi** oferă o prezentare generală a factorilor externi care pot influența performanța curentă a IS;
- Capitolul 4: **Publicitate și conștientizare** conține o evaluare a măsurilor de informare și publicitate;
- Capitolul 5: **Factori interni** sintetizează motivele interne care afectează progresul și performanța CSNR;
- Capitolul 6: **Concluzii** rezumă constatările și concluziile noastre în legătură cu fiecare întrebare principală de evaluare.
- Capitolul 7: **Recomandări** conține recomandările Consorțiului cu privire la fiecare întrebare principală de evaluare.

1.4 Cadrul Strategic Național de Referință

1.4.1 Scopul CSNR

CSNR pentru perioada 2007-2013 reprezintă angajamentul ferm al Guvernului României față de *Orientările Strategice Comunitare privind Coeziunea (2007-2013)*. Acest document conține principiile și prioritățile politicii de coeziune a Uniunii Europene. În plus, CSNR reflectă Orientările Integrate ale Uniunii Europene privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă (*Agenda de la Lisabona* reînnoită). În strânsă legătură cu aceste orientări europene, CSNR din România nu promovează doar inovarea, dezvoltarea mediului de afaceri și îmbunătățirea accesului la TIC, ci susține și creșterea economică și ocuparea forței de muncă prin îmbunătățirea competențelor și creșterea adaptabilității angajaților și întreprinderilor, precum și prin stimularea incluziunii sociale.

CSNR își are originea în *Planul Național de Dezvoltare* al Guvernului (PND), care stabilește prioritățile de dezvoltare a României pentru perioada 2007-2013. Astfel, CSNR ia în calcul prioritățile naționale, sintetizând elementele cheie ale PND. Principalele diferențe dintre CSNR din România și PND sunt următoarele:

- CSNR 2007-2013 reprezintă strategia globală a României de utilizare a Fondurilor Structurale și de Coeziune, fiind finanțat exclusiv prin IS și co-finanțarea națională corespunzătoare;
- PND 2007-2013 este documentul de planificare națională strategică finanțat din toate resursele financiare publice (bugetul de stat, bugetele locale, finanțare UE, împrumuturi și alte surse de finanțare ale României);
- Spre deosebire de CSNR, PND acoperă și cadrele strategice de dezvoltare pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, așa cum sunt prezentate în Planurile Naționale Strategice, respectiv cele pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit.

CSNR se corelează cu celelalte politici, planuri și strategii naționale, inclusiv Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă (Orizont 2025), Planul Național Spațial, Programul Național de Reformă, precum și strategiile naționale pentru sectoarele și sub-sectoarele energie, IMM-uri, CDI și TIC.

Interconexiunile dintre PND, CSNR și Instrumentele Structurale sunt prezentate în **Figura 8**.

Figura 8 – Poziția CSNR

1.4.2 Structura CSNR

CSNR 2007-13 consideră că Fondurile Structurale și de Coeziune ale UE vor contribui la atingerea următorului obiectiv global:

Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele membre ale UE, prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în 2015

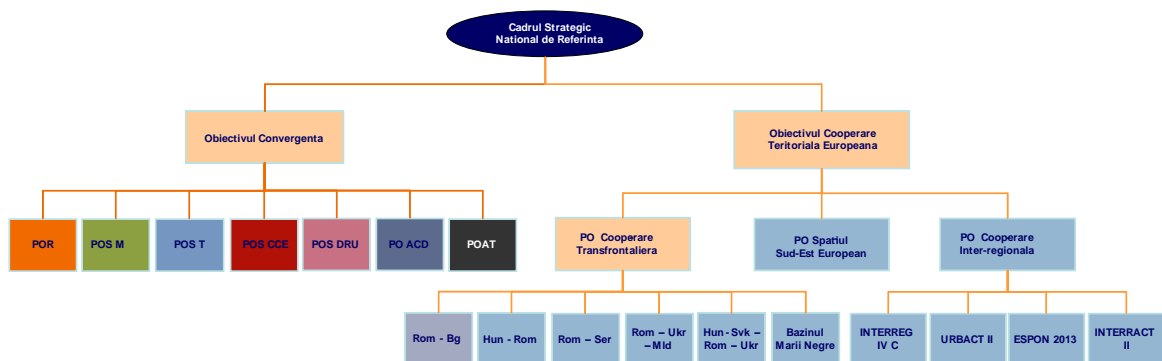
Acest obiectiv general al CSNR este detaliat prin patru **priorități tematice** specifice:

- **Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene**, care se concentrează pe susținerea infrastructurii de importanță fundamentală pentru dezvoltarea pe termen lung a României în domeniile transportului, mediului, eficienței energetice și a energiei regenerabile;
- **Creșterea competitivității pe termen lung a economiei României**, care privește productivitatea și inovarea reduse ale economiei naționale și vizează susținerea IMM-urilor, precum și promovarea cercetării, inovării și a societății informaționale;
- **Dezvoltarea și utilizarea mai eficientă a capitalului uman român**, care vizează sprijin pentru sistemele de educație și instruire, îmbunătățirea adaptabilității angajaților și a întreprinderilor și dezvoltarea nivelului de educație, a competențelor și a spiritului antreprenorial;
- **Dezvoltarea unei capacități administrative eficiente**, care vizează îmbunătățirea capacității administrației publice prin creșterea calității proceselor decizionale și a standardelor de eficiență în prestarea serviciilor publice.

Pe lângă aceste priorități tematice, CSNR din România conține o prioritate teritorială, care vizează stimularea creșterii economice în regiunile mai puțin dezvoltate, precum și prevenirea extinderii disparităților regionale.

România a transpus prioritățile generale ale CSNR în 7 PO. Structura CSNR din România și a PO acoperite de obiectivele *Convergență* și *Cooperare Teritorială Europeană* sunt evidențiate în diagrama de mai jos [a se vedea **Figura 9**].

Figura 9 – Structura internă a CSNR

Programul Operațional Regional (POR) vizează susț inerea potențialului de dezvoltare locală prin sprijin FEDR de aproximativ 3,7 miliarde EURO (MLDEUR) și se concentrează pe dezvoltarea polilor urbani de creștere, îmbunătățirea transportului regional și a infrastructurii sociale, dezvoltarea mediului de afaceri și promovarea activităților turistice.

Cel mai amplu program din punctul de vedere al alocării bugetului (contribuție UE: aproximativ 4,6 MLDEUR) este programul național pentru infrastructura de transport: **POS Transport** (POS T), care sprijină investiții de tip FEDR și FC orientate către dezvoltarea și modernizarea reț elei TEN-T și a infrastructurii naționale, precum și promovarea transportului inter-modal.

POS Mediu (POS M) beneficiază de o cofinanț are comunitară de aproape 4,5 MLDEUR (din fonduri de tip FEDR și FC) și are ca scop sprijinirea accesului la utilități publice corespunzătoare și îmbunătățirea calitat ii mediului înconjurător prin investiții în sisteme de apă potabilă și canalizare, facilități pentru depozitarea deșeurilor solide și sisteme de termoficare.

POS Creșterea Competitivității Economice (POS CCE) beneficiază de sprijin FEDR de aproximativ 2,6 MLDEUR. Acest program vizează creș terea productivității întreprinderilor românești care operează în sectorul de producție (în special IMM-uri), înființarea de noi întreprinderi și dezvoltarea antreprenoriatului, promovarea activităților de cercetare și inovare în întreprinderi și instituții publice de cercetare, dezvoltarea infrastructurii TIC și creșterea eficienței energetice.

POS Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU) este cel de-al patrulea PO ca mărime în ceea ce privește alocarea financiară, cofinanț are comunitară din FSE ridicându-se la 3,5 MLDEUR. Acest program sprijină o gamă largă de activități, dintre care: îmbunătățirea sistemelor de instruire și educație, dezvoltarea învățării continue, îmbunătățirea adaptabilității angajaților și a întreprinderilor, promovarea măsurilor active de încadrare în muncă pentru a reduce șomajul și îmbunătățirea accesului și participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii.

PO Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA) are o cofinanț are totală de tip FSE de aproximativ 0,21 MLDEUR. Programul este orientat către promovarea bunei guvernări, îmbunătățirea proceselor decizionale și stimularea descentralizării instituț ionale.

PO Asistență Tehnică (POAT) are scopul de a îmbunătăți implementarea IS, de a consolida funcț ionarea SMIS și de a promova problematica Fondurilor Structurale (contribuție FEDR de 0,17 MLDEUR).

României i-au fost alocate 19,2 MLDEUR în cadrul obiectivului Convergenț ă, întregul teritoriu al ț ării fiind eligibil pentru finanț are sub acest obiectiv. [a se vedea **Tabelul 10**].

Tabelul 10 – Alocări financiare anuale la nivel de PO în cadrul Obiectivului de Convergență (Cofinanț are UE; în EUR)

PO	Tip fond	Total	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
POR	FEDR	3.726.021.762	330.168.339	404.126.047	441.135.485	523.721.833	556.767.943	663.832.914	806.269.201
POS M	FEDR /FC	4.512.470.138	272.372.736	437.302.592	578.507.217	683.350.731	761.146.030	848.813.721	930.977.111
POS T	FEDR /FC	4.565.937.295	251.957.363	441.348.842	614.332.066	729.632.669	785.525.000	841.697.425	901.443.930
POS CCE	FEDR	2.554.222.109	170.464.211	194.837.789	364.964.902	485.640.935	507.263.253	435.815.005	395.236.014
POS DRU	FSE	3.476.144.996	212.973.834	330.141.809	452.584.803	538.429.514	595.593.519	666.545.305	679.876.212
PO DCA	FSE	208.002.622	20.162.952	28.143.236	40.850.990	41.668.010	29.865.828	24.604.847	22.706.759
POAT	FEDR	170.237.790	16.979.328	18.401.347	20.977.535	24.775.573	27.568.456	30.463.144	31.072.407
	Total	19,213,036,712	1.275.078.763	1.854.301.662	2.513.352.998	3.027.219.265	3.263.730.029	3.511.772.361	3.767.581.634

În cadrul obiectivului de *Cooperare Teritorială Europeană*, România beneficiază de sprijin comunitar prin 11 OP-uri, elaborate în colaborare cu ț ări membre și nemembre ale UE: Programul de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România, Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria, Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Republica Serbia, Programul Operaț ional Comun România-Ucraina-Moldova, Programul Operaț ional Comun de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-Slovacia-România-Ucraina,

Programul Operațional Comun de Cooperare în bazinul Mării Negre, Programul Operațional de Cooperare Transnațional Sud-Estul Europei, Programul INTERREG IVC, Programul URBACT II, Programul ESPON 2013 și Programul INTERRACT II. Alocarea totală pentru România în cadrul obiectivului de *Cooperare Teritorială Europeană* este de aproximativ 0,46 MLDEUR.

Dintre aceste programe, patru PO CTE sunt coordonate de autoritățile române (Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului): Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria, Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Republica Serbia, Programul Operațional Comun România-Ucraina-Moldova și Programul Operațional Comun de Cooperare în bazinul Mării Negre⁸. Programele au o contribuție comunitară agregată de 381,4 MEUR, suma fiind alocată pentru a sprijini intervențiile cu impact transfrontalier în infrastructură (în special cea de transport), TIC și mediu. De asemenea, aceste programe vizează dezvoltarea rețelelor de cooperare în domenii precum schimburile comerciale transfrontaliere, turism, CDI, educație și cultură transfrontalieră, stimulând totodată schimbul de 'bune practici' și instruire în domenii de interes comun pentru comunitățile situate de ambele părți ale frontierei.

1.4.3 Sistemul instituțional al CSNR

Cadrul instituțional pentru coordonarea și managementul IS din România a fost stabilit prin Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 497/2004 (modificată și completată prin HG nr. 1179/2004 și HG nr. 128/2006). HG nr. 457/2008 Ulterior, Hotărârea de Guvern inițială a fost înlocuită de HG nr. 457/2008..

În conformitate cu Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, care stabilește regulile generale privind FEDR, FSE și FC, România a înființat sistemul național instituțional responsabil pentru coordonarea IS. Astfel, entitățile implicate în managementul și implementarea IS sunt următoarele: ACIS, Autoritățile de Management (AM), Organismele Intermediare (OI), Autoritatea de Certificare și Plată, precum și Autoritatea de Audit (AA).

ACIS (în cadrul Ministerului Finanțelor Publice) acționează drept coordonator național al IS, fiind responsabilă pentru dezvoltarea cadrului instituțional și juridic necesar coordonării și coerenței dintre PO și dintre acestea și PNDR și PO pentru Pescuit.

În cadrul obiectivului *Convergență*, pentru fiecare PO a fost desemnată o **Autoritate de Management** (AM). AM sunt responsabile pentru coordonarea și implementarea eficientă și corectă a PO. AM pot delega anumite sarcini către OI, însă își mențin în responsabilitatea generală pentru executarea corespunzătoare a sarcinilor delegate.

În ceea ce privește obiectivul de *Cooperare Teritorială Europeană*, pentru fiecare din cele patru PO coordonate de partea română (adică Programul de Cooperare Transfrontalieră România-Bulgaria, Programul IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Republica Serbia, Programul Operațional Comun România-Ucraina-Moldova și Programul Operațional Comun de Cooperare în bazinul Mării Negre) a fost desemnată câte o AM, toate fiind organizate în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului. În cazul PO coordonate de entități din afara granițelor României, Autoritățile Naționale (AN-uri) sunt responsabile pentru coordonarea procesului de programare în cadrul României, sprijinirea implementării programelor, managementul financiar al fondurilor, precum și pentru recuperarea oricăror sume cheltuite în mod necorespunzător. Toate AN-urile fac parte din Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului.

Aria de acoperire a evaluării CSNR cuprinde toate cele șapte PO din cadrul obiectivului *Convergență*, precum și cele patru PO din cadrul obiectivului de *Cooperare Teritorială Europeană* care se află în responsabilitatea AM naționale. Dintre acestea din urmă, un singur PO (PO România-Bulgaria) a înregistrat progres în implementare până la data de referință a evaluării.

---

⁸ În cazul Programului IPA de Cooperare Transfrontalieră România-Republica Serbia, bugetul IPA nu este disponibil pentru întreaga perioadă de programare (2007-2013), acesta acoperind doar perioada 2007-2009.